

Jan Björklund: Almedalstal 2018

Talare

Jan Björklund
Partiledare

Datum

3 juli 2018

Plats

Almedalen

The greatest love of all. Det är den låt som min fru och jag tycker är vår egen. I en gammal Saab körde vi genom Europa sommaren 1986, 24 år gamla. Vi hade just träffats, det dröjde sex år till vi gifte oss. Smekmånad är ändå ett bra ord, för det beskriver väl vad vi ägnade oss åt på den resan. Vi hade ett kassetband med oss som gick varv på varv i bilstereon. Whitney Houstons hit spelades nog hundra gånger den där resan till Barcelona. Det är vår låt. I Travemünde såg vi taggtråden och vaktornen. Bakom järnridån bodde hundratals miljoner i förtryck. Vid varje gränsövergång, även i väst, fick vi stanna, köa, visa passet och bli kontrollerade av tullen. Sen fick vi gräva fram rätt valuta ur plånboken. Danska kronor, D-mark, francs och pesetas. I Andorra köpte vi en spännande nymodighet: en trådlös telefon. Men Televerket hade monopol och bara deras telefoner fick anslutas i det svenska telefonnätet. Vi var så rädda att åka fast i tullen i Helsingborg att vi smugglade in telefonen under baksätet. Det var ett helt annat Sverige och ett helt annat Europa. Men bara tre år senare rev människorna taggtråden och vaktornen. Människorna i det socialistiska Östeuropa, längtade efter friheten i det liberala Västeuropa. Då pratades det om att ideologierna var döda. Liberalismen hade segrat, åtminstone i vår del av världen. Demokratin hade segrat, marknadsekonomin hade segrat, frihandel och mänskliga rättigheter hade segrat. Globaliseringen tog fart och allt fler länder valde internationellt samarbete. EU-samarbetet utvidgades och fördjupades. Den liberala revolutionen de senaste 30 åren har inneburit att världen aldrig har varit bättre än idag. Och låt mig upprepa några fakta: Levnadsstandarden i världen har ökat lika mycket de senaste 30 åren som den gjorde de föregående 30 000 åren. Världen är långt från perfekt, och det finns många problem kvar att lösa. Men faktum är att vår värld är bättre än någonsin att leva i. Aldrig förr har så många barn fått gå i skolan. Världsfattigdomen har minskat kraftigt. De extremt fattiga har blivit 50 miljoner färre – varje år. Barnadödligheten har aldrig varit lägre, medellivslängden har aldrig varit högre, analfabetismen aldrig mindre, svältkatastroferna aldrig färre och fler än någonsin har rent vatten och

vaccin. Det är inte nationalism som har åstadkommit det här. Inte socialism, inte islamism, inte populisterna på ytterkanterna. Orsaken till denna enorma utveckling är de värderingar som ligger bakom globaliseringen, i vår världsdelen Europa är det de gemensamma värderingar som bär upp EU-samarbetet. De värderingarna stöds av liberalism.***Det är denna liberalism som Sverigedemokraterna nu pekar ut som sin huvudfiende. Jimmie Åkesson skriver i sin bok att han vill inte ha det själloösa samhälle som socialliberalerna har skapat. SD bekämpar det. Jimmie Åkessons ideologi är istället en av liberalismens största motsatser: nationalismen. Det var den 18 juni det hände. Drygt två veckor sedan. SD gick ut och krävde att Sverige ska lämna EU under kommande fyraårsperiod, ett Swexit. Sveriges idag tredje största parti, som enligt mätningar kan bli riksdagens näst största, eller till och med största parti, kräver att Sverige ska lämna EU. Detta, åhörare, är på största allvar. Jag hittar inget annat europeiskt land där ett så stort parti kräver det egna landets utträde ur EU. Britterna står nu där med Brexit om halsen. Pundet sjunker, företag efter företag flyr landet och brittiska hushåll har redan förlorat över 10 000 kr var i årsinkomst. Det är allvar för Storbritannien, och det är ännu mer allvar för Sverige. Därför ställer vi i Liberalerna frågan och med idag om vår valrörelse. Vi har hittills sagt att den ska domineras av frågor om bättre skola och bättre integration. Men till detta har vi nu beslutat att föga en tredje valfråga: det svenska EU-medlemskapet. Sverige ska inte bara stanna kvar i EU, Sverige ska inom fem år tillhöra EU:s absoluta kärna. EU-samarbetet ska utvecklas, inte avvecklas.***Det finns i grunden tre viktiga skäl för varför EU-samarbetet är omistligt. För det första: EU är viktigt för freden och friheten. I en värld av framväxande nationalism, populism och auktoritära regimer med Ryssland och Kina och där västvärldens ledande nation USA, just nu med Trump slår an en mer inåtvänd och nationalistisk ton, så behövs också EU som en liberal motkraft i världen. Var och en för sig är de flesta av EU:s 27 medlemmar ganska svaga på världsscenen. Tillsammans är vi världens starkaste ekonomi, och den främsta aktören för en liberal världsordning. Ensam är inte stark. Ensam är ensam. Stark är man tillsammans.***För den som tvekar rekommenderar jag Stefan Zweigs bok: Världen av i går. Han beskriver hur allt förändrades under hans livstid. Zweig var en judisk författare från Österrike som föddes 1881 och dog 60 år gammal 1941. Han föddes i en liberal tidsålder på 1800-talet när friheten växte, demokratiseringen tog fart, marknadsekonomin ersatte det gamla skräväsendet, frihandeln öppnades upp, sociala rättigheterna växte och levnadsstandarden ökade. Då behövdes inga pass för att resa igenom Europa. Men Zweigs beskrivning av Europa under hans egen livstid börjar i dag

men slutar i moll. Han beskriver hur de liberala vindarna vid förra sekelskiftet snart kom att ersättas av nationalistiska vindar i Europa, som steg för steg ledde fram till 1900-talets stora europeiska katastrofer. När Jimmie Åkesson nu säger att han vill ersätta den liberala världsordningen med en mer nationalistisk världsordning och det liberala Europa med ett mer nationalistiskt Europa, så är mitt svar: Varför skulle vi ersätta det liberala Europa som skapat de mest framgångsrika samhällena som mänskligheten har upplevt med en nationalistiskt Europa som gång på gång har lett till historiens största katastrofer? Jimmie Åkesson: Gå hem och läs historia! *** För det andra: EU är viktigt för svensk ekonomi. Medlemskapet ger svenska företag tillgång till en marknad med över en halv miljard konsumenter. Det ger svenska konsumenter tillgång till produkter och tjänster från över 25 miljoner företag. När dagens 24-åringar reser runt i Europa kan de göra det utan att köa vid varje gränspassage. Och man behöver inte längre vara rädd för tullen om man för in en trådlös telefon i Sverige. Kärnan i EU:s ekonomiska samarbete är den gemensamma valutan, Euron. Även bakom denna finns en tanke om fred och sammanhållning, att knyta länderna närmare varandra. Vi liberaler vill att en ny regering i höst upprättar en färdplan för ett svenskt euromedlemskap. Det gör att Sverige sitter med vid förhandlingsbordet när villkoren för vår del av världen avgörs. Den gamla sanningen om internationella förhandlingar gäller fortfarande: Sitter man inte vid matbordet, då står man på menyn. *** För det tredje: Framtiden behöver EU. Det ska erkännas att EU inte alltid har levererat tillräckligt när det har gällt. Flyktingkrisen 2015 klarade inte EU och inte heller att förebygga finanskrisen och lågkonjunkturen. Det berodde mycket på att medlemsländerna var oeniga om hur dessa kriser skulle mötas. Av dessa misslyckanden kan man dra två helt olika slutsatser: den ena är att eftersom vi misslyckades ska samarbete mindre i Europa. Den andra är att eftersom vi misslyckades ska vi samarbete mer i Europa. Vi behöver samarbete mer om klimatet. Vi behöver samarbete mer mot terror och gränsöverskridande brottslighet. Vi behöver samarbete mer för att lösa flyktingkrisen. Vi behöver samarbete mer för att stärka företagens konkurrenskraft. Vi behöver samarbete mer för att möta att även medlemsländer i EU får auktoritära regeringar. Det handlar om Ungern, om Polen och nu senast om Italien. De kallar sig nationalist, men det som förenar dem är inte att de älskar sitt land. Det som förenar dem är att de avskyr de liberala värderingar som har dominerat världen de senaste 30 åren. De vill ta makten över medier och domstolar. De vill bryta avtal om klimat och om handel. De hotar nu den globalisering som lyft så många människor ur fattigdom. Nationalister bygger murar. Liberaler bygger

broar.***Jag är stolt över att vara svensk. Jag är stolt över vår nation. Jag har varit yrkesmilitär i tolv år, och jag har både tränat och utbildat och varit chef för en infanteribataljon med syfte att försvara vår nation med vapen i hand. Men jag är livrädd för nationalismen som politisk rörelse.Min värld börjar i Sverige. Nationalisternas värld slutar i Sverige. En liberal tänker så här: ”Det viktiga är inte varifrån du kommer, det viktiga är vart du är på väg.” Nationalister tänker tvärtom. ”Det viktiga är inte vart du är på väg, det viktiga är varifrån du kommer”. Det är därför de ägnar så mycket tankekraft åt vem som är svensk och inte. Det är därför det är så noga för dem vilka etiketter man sätter på människor, vilket kollektiv de tillhör.Liberaler vet att det sker något stort när människor får vara olika, när de får välja själva vilka grupper de ska tillhöra – och vilka de vill välja bort. Det är människor som tänker fritt som kommer på nya idéer.Ett samhälle och en politik som väljer bort nya tankar kommer att stanna i växten.Ett samhälle och en politik som väljer bort de tankar och idéer som kommer utifrån kommer att kvävas.Häromåret var det en konstnär, Mattias Norström, som placerade en vissan flaggstång med en slokande svensk flagga först i Vasaparken i Göteborg och sedan på Sergels Torg i Stockholm. För det fick han höra från nationalister att han skulle halshuggas. Många nationalister gillar däremot konstnären Lars Vilks eftersom han har provocerat muslimer.Jag blir själv provocerad av konst ibland. Jag gillade varken en vissan flagga, eller Lars Vilks rondellhund. Men det är ju själva poängen! Tolerans handlar inte om att tolerera det man redan gillar, tolerans är att tolerera även det man själv inte gillar. Om ingen tänjer gränserna, om ingen överraskar, då kommer vi aldrig vidare.Utan öppenhet hade vi fortfarande trasslat ut kassetband ur bilstereon. CD-skivorna som kom sen utvecklades av japanska Sony tillsammans med nederländska Philips utifrån en idé av en amerikansk uppfinnare. Numera har väl de flesta sin musik i mobilen, ofta genom svenska Spotify, och många har en iPhone, på grund av Steve Jobs, som var son till en syrisk invandrare i USA.Framtiden byggs inte av inskränkt nationalism. Framtiden byggs av liberal framstegsoptimism!***De senaste dagarna har inte varit Alliansens bästa. En diskussion har utlösts om Alliansens förhållande till Sverigedemokraterna och själva regeringsfrågan. Låt mig därför vara mycket tydlig om Liberalernas position. Vi kommer att jobba dygnet runt för att Sverige ska få en alliansregering med ett starkare Liberalerna.Men Liberalerna kommer inte att förhandla med Sverigedemokraterna.Vi liberaler kan kompromissa med någon som har en annan syn än oss på pappamånader eller en annan syn än oss på höghastighetståg.Men vi liberaler kan faktiskt inte kompromissa med någon som anser att judar och samer inte är

svenskar.***Trodde ni verkligen att jag inte skulle säga något om skolan?Kunskap är det bästa skydd vi har mot extremism och intolerans. Inte så att alla extremister är obildade, och bara människor var tillräckligt välinformerade skulle alla vara goda liberaler. Långt därifrån. Men den som fått en stadig grund av kunskap att stå på dras inte lika lätt med när trollarméerna trampar fram och nätsirenerna sjunger.Skolan behöver en lång rad reformer. Jag tänker inte räkna upp dem. Ni vet vad jag tycker.Kunskapsskolan är bästa politiken för jobben.Kunskapsskolan är bästa politiken för integrationen.Kunskapsskolan är bästa politiken mot brotten.Kunskapsskolan är bästa politiken för frihet, för jämställdhet och för att hålla ihop Sverige.Det finns ingen större frihetsreform och inget bättre sätt att hålla ihop Sverige i framtiden än att se till att alla ungar lyckas i skolan. Det är därför vi liberaler sätter skolan först.Jag har noterat att flera partiledare numera talar om klassresor. Det finns inget viktigare än en skola i världsklass för att varenda unge ska få en bättre framtid. Klassresan börjar i klassrummet.Jag tror jag vet något om klassresor, för jag har själv gjort en.***Eija har just fyllt tre år och har en omfattande hjärnskada. Hon måste vändas och lyftas många gånger varje dag för att inte få ont och för att få undan en del av slemmet i lungorna. Och hon måste övervakas dygnet runt, för hjärnskadan ger svåra epileptiska anfall.Det räcker inte för att få personlig assistans idag. Men i stället har kommunen sagt att hon ska få flytta till ett barnhem.Familjen älskar Eija men de går sönder till både kropp och själ. Nu funderar de på hur de ska berätta för storasyster som är fem år, att hennes lillasyster ska flytta ifrån dem.För liberaler är det självklart att försvara de allra mest utsatta. Det var liberaler som införde LSS och assistans, och vi kommer att fortsätta försvara den. Liberalerna behövs i regeringen för att försvara assistansen.***Häromdagen avslöjade Dagens Nyheter att försvarsmakten inte har råd att öva. Liberalerna behövs i regeringen för att försvara försvaret.Väntetiderna i vården har fördubblats, men regeringen vill stänga välfungerande privata vårdmottagningar. Liberalerna behövs i regeringen för att vårda vården.Otryggheten är stor i förorten. Alltför många poliser väljer att sluta. Liberalerna behövs i regeringen för att det ska bli rätt rättspolitik.Sverige behöver fler enkla jobb, men regeringen gör det alldeles för svårt. Liberalerna behövs i regeringen för att regeringen ska jobba för jobben.Det finns flickor som blir övervakade i varje steg de tar, och bröder som tvingas vara deras vaktare. HBTQ-personer är särskilt utsatta. Liberalerna behövs i regeringen för att hedersförtryck ska vändas till frihet.Fridolin skulle fixa skolan på hundra dagar. Nu har det gått fjortonhundra dagar och fler niondeklassare blir underkända nu än när han började. Liberalerna behövs i

regeringen för att skolan ska sättas först.Liberalerna behövs i regeringen för att äldre ska få makt över sin vardag, för att det ska löna sig att arbeta och för en effektiv miljö- och klimatpolitik som inte lutar sig mot särintressen.Liberalerna behövs i regeringen, och snart kan det bli verklighet. Det är 50 dagar kvar tills förtidsröstningen börjar. Den nionde september röstar vi fram ett starkare Liberalerna och en ny regering.Aldrig, under mitt politiska liv, har grundläggande liberala värderingar varit så hotade. Det handlar om vilka värderingar som ska hålla ihop världen, hålla ihop Europa och hålla ihop det Sverige som våra barn växer upp i. Aldrig har mitt politiska engagemang känts så viktigt som idag.

Taggar

2010-tal, 2018, Almedalen, Folkpartiet Liberalerna, Liberalerna, Man, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/jan-bjorklund-almedalen-2018>